

Λίγο από το χρώμα της Βουλής των Κοινοτήτων στο ελληνικό Κοινοβούλιο

Παιγίδες και σικέ ερωτήσεις στην Ωρα του Πρωθυπουργού

Του Δ. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΑΙΘΟΥΣΑ της Βουλής δεν ήταν πλήρως επικρατούσης όμως έντασης και αισθήμα αναμονής. Ο πρόεδρος του Σώματος κ. Απ. Κακλαμάνης συνέχισε την ανάγνωση του δελτίου των επικαιρών ερωτήσεων, που περιλάμβανε τις «με αριθμό 103574/26-2-98» και «με αριθμό 102073/23-2-98» ερωτήσεις των προέδρων του Συνασπισμού και του ΔΗΚΚΙ, κκ. Ν. Κωνσταντινίδη και Δ. Τσαβόλα, «προς τον κύριο

Πρωθυπουργό», σχετικά με τη σύμβαση κατασκευής λιγνιτικής μονάδας της ΔΕΗ στη Φλώρινα. «Ο κύριος Πρωθυπουργός έχει τον λόγο» κατέληξε με υποβλητική φωνή ο Πρόεδρος της Βουλής - οπότε ο κ. Κ. Σημίτης, «πρώτος μεταξύ ίσων» στα κυβερνητικά έδρανα, σηκώθηκε και στάθηκε ήμερος μπρος στο μικρόφωνο.
Η «Ωρα του Πρωθυπουργού» (η οποία στην πραγματικότητα δεν υπερβαίνει ποτέ το ημίωρο!) λέγεται ότι α-

ποτελεί «το άλας του κοινοβουλευτικού βίου».
Η τυπική, αυστηρά δομημένη, διαδικασία επαναλαμβάνεται κάθε Τετάρτη απόγευμα - αρχίζοντας λίγο μετά τις 6.30 και τελειώνοντας γύρω στις 7.15. Ο κ. Σημίτης τη τηρεί, όπως λέγεται, «ευλαβικά» και απαντά σε δύο επίκαιρες ερωτήσεις την εβδομάδα - δίνοντας προσωρινά στο ελληνικό Κοινοβούλιο κάτι από το χρώμα της βρετανικής Βουλής των Κοινοτήτων.

Θρίλερ στο Γουεστμίνστερ

ΣΤΟ ΓΟΥΕΣΤΜΙΝΣΤΕΡ, στο Λονδίνο, οι «Ερωτήσεις στον Πρωθυπουργό» (Prime Minister Questions και για συντομία PMQs) έχουν ιστορία δύο αιώνων. Η διαδικασία παγιώθηκε πάντως στα χρόνια της δεκαετίας του '60. Ως τον περασμένο Μάιο ο πρωθυπουργός εμφανιζόταν κάθε Τρίτη και Πέμπτη στη Βουλή για 15 λεπτά. Ο Τόνι Μπλερ όμως επέφερε μεταβολές στον θεσμό και εμφανίζεται πλέον στο House of Commons κάθε Τετάρτη για μισή ώρα. Ο λόγος; Η διαδικασία είναι εξαιρετικά επίπονη. Βουλευτές της συμπολίτευσης και της αντιπολίτευσης εγγράφονται σε κατάλογο και ακολουθεί κλήρωση, δεν είναι όμως υποχρεωμένοι να αποκαλύψουν το περιεχόμενο των ερωτήσεων, που είναι «ανοιχτές» και αποτελούν συχνά «ενέδρες». Αποτέλεσμα; Ο πρωθυπουργός δαπανά μία ολόκληρη ημέρα της εβδομάδας προκειμένου να ενημερωθεί επί παντός επιστητού!
Το θρίλερ των απάντησεων ερωτήσεων που δοκιμάζουν τα ανακλαστικά του πρωθυπουργού (στην πρώτη του εμφάνιση ο νέος ηγέτης των Τόρις Γουίλιαμ Χέιγκ αφιερώνει τον κ. Μπλερ φωτώντας τον όχι για την ΟΝΕ, όπως αναμενόταν, αλλά για τις υποτροφίες των φοιτητών!), οι οξεία αντιπαράθεσις, οι φωνές και τα «Order Order!» του προεδρείου φέρνουν ακόμη και τουρίστες στα θεωρεία της Βουλής των Κοινοτήτων. Οι «Ερωτήσεις στον Πρωθυπουργό» μεταδίδονται ζωντανές από το BBC - φθάνοντας μέσω κλειστού κυκλώματος και στις Ηνωμένες Πολιτείες. Ο θεσμός έχει φανατικούς οπαδούς στον Ουάσιγκτον, που επιχειρήσαν να τον «μεταρρυθτίσουν» στο Κογκρέσο (υπάρχει άλλωστε ακόμη και στην Αυστραλία) χωρίς όμως επιτυχία.

ενώ 2 ερωτήσεις έχει υποβάλει η κυρία Αλέκα Παπαρήγα. Δεν έχει υποβάλει καμία ερώτηση ο κ. Κ. Καραμανλής - ο οποίος δεν παρίσταται καν τα απογεύματα της Τετάρτης.
Συνεργάτες του λένε ότι ο πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας εκτιμά ότι η συντομία (ο ερωτών έχει δύο λεπτά στη διάθεσή του) της διαδικασίας ευνοεί τον Πρωθυπουργό, ο οποίος έχει και τον τελευταίο λόγο. Η αλήθεια είναι ότι η διαδικασία είναι πανομοιότυπη και στη Βρετανία - μόνο που εκεί ο πρωθυπουργός δεν γνωρίζει εκ των προτέρων τι θα ερωτηθεί, «χάντικα» που σημαίνει ότι με το πλέον εκτεταμένο της δευτερολόγιος.

Σε τι είδους ερωτήσεις απαντάει ο κ. Σημίτης; «Στην πολιτική δεν υπάρχουν καλές ή κακές ερωτήσεις, μόνο καλές απαντήσεις» παρατηρεί σχετικά ο υπουργός παρά το Πρωθυπουργό κ. Γ. Πασχάλιδης. Πάντως η εφετηνική στατιστική της γραμματείας του υπουργικού συμβουλίου είναι και πάλι χρήσιμη: «να δομηθεί» του ΝΑΤΟ, προμήθεια αμυντικού υλικού, εισοδηματική πολιτική, ελληνοτουρκικά, Ολυμπιακοί Αγώνες του 2004, αεροπορικά, Ολυμπιακή Αεροπορία, Φλώρινα - η «Ωρα του Πρωθυπουργού» αντανακλά σαφώς τα ζητήματα της επικαιρότητας του δημόσιου βίου, άρα δεν μπορεί να ειπωθεί ότι ο

κ. Σημίτης «φυγομαχεί». Σε ποιους βουλευτές έχει απαντήσει εφέτος ο Πρωθυπουργός; Α. Πεπονής, Ι. Διαμαντίδης, Ρ. Σπυριδίου, Ι. Ζαφειρόπουλος, Κ. Άλλος του ΠαΣοΚ-Ε.Μ. Κεφαλογιάννης, Μαριέττα Γιαννάκου-Κουσιούκη, Ντόρα Μπακογιάννη, Β. Μαγνίνας και ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος της ΜΔ κ. Δ. Σιούφρας που κάνει συχνά χρήση του δικαιώματος, όπως και ο κ. Ο. Κολοζώφ του ΚΚΕ. Η ερώτηση της κυρίας Ανδριανής Λουλή για τη μονάδα παραγωγής φίλων τεχνολογικού νερού στην περιοχή της Λάρισας υποδεικνύει ότι στην «Ωρα του Πρωθυπουργού» συζητούνται και ειδικότερα θέματα.

Οι συνεργάτες του κ. Σημίτη αξιολογούν θετικά τον θεσμό που αναδεικνύει τον «πυκνό λόγο» και το «κοινοβουλευτικό προφίλ» του Πρωθυπουργού, ενώ επικροτούν με ικανοποίηση την επικοινωνία που ικανοποιεί την ως τώρα λειτουργία του. Οι «Ερωτήσεις στον Πρωθυπουργό» είναι επίσης ενδεικτικές της γενικόπολης αναβάθμισης του κοινοβουλευτικού ελέγχου επί των ημερών του κ. Κακλαμάνη (ένεκεν της καθημερινής συζήτησης επικαιρών ερωτήσεων, έχουν μειωθεί δραστηρικά οι επικριτικές). Θετική είναι η επικοινωνία και στους διαδρόμους της Βουλής, όπου όμως ακούγονται και κάποιες ενστάσεις: «Ο Πρωθυπουργός σου απαντάει μόνο αν θέλει» παρατηρεί ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Συνασπισμού κ. Ι. Αργασιόκης, ο οποίος εκ αυτού του λόγου δεν κάνει ερωτήσεις στον κ. Σημίτη. Ο κ. Αργασιόκης εκτιμά επίσης ότι ο πρωθυπουργός δεν αρέται υπεράνω της καθημερινής πολιτικής διαδικασίας, συμπεριφερόμενος ενίοτε ως «απλός εκπρόσωπος της κυβέρνησης» - όπως ή άλλος ο υπουργός Τζούπου κ. Δ. Ρέππας κάθεται πίσω από τα έδρανα του Συνασπισμού, κοντά στην πόρτα, εξ' αριστέρων του προεδρείου.

Από την άλλη πλευρά, συνεργάτες του Πρωθυπουργού, όπως ο Γραμματέας του υπουργικού συμβουλίου κ. Σ. Κοσμίδης, θα ήθελαν οι ερωτήσεις να είναι πιο συγκεκριμένες, να είναι πραγματικά επίκαιρες, να μην επανέρχονται ενώ έχουν απαντηθεί ήδη από τον αρμόδιο υπουργό - κοινώς, να είναι στο ύψος του θεσμού. Στο επιπέδου του κ. Σημίτη θα επιθυμούσαν επίσης οι «Ερωτήσεις στον Πρωθυπουργό» να μην κατλήγονται σε αρχηγικές αντιπαράθεσις αλλά να παρέχουν βήμα στους απλούς βουλευτές. Αντιστοιχώς υπάρχουν παράπονα ότι οι αρχηγοί των μικρότερων κομμάτων, ιδίως δε ο κ. Κωνσταντίνουλος (στον οποίο έκανε σχετικά παρατήρηση και ο Πρόεδρος της Βουλής την περασμένη Τετάρτη), δεν περιορίζονται σε μια συγκεκριμένη ερώτηση, αλλά δρᾶνται της ευκαιρίας (και επωφελοούνται της δημοσιότητας) για γενικόπολης τοποθετήσεις επί του θέματος - ο οποίος αρμύζον σε επικριτικές.

Επικριτικές για τον θεσμό είναι ο βουλευτής Επικρατείας της ΜΔ κ. Πρ. Παυλιόπουλος που εκτιμά ότι ο κ. Σημίτης τον χρησιμοποιεί «για να αναγγείλει πρωτοβουλίες ή να καταγγείλει τους αντιπάλους του». Ο υπανιγμός αφορά κάποιες ερωτήσεις βουλευτών της πλειοψηφίας που δίνουν την ευκαιρία στον Πρωθυπουργό να κάνει επιστημονικές για το κυβερνητικό έργο - όπως έγινε πρόσφατα με την επίκαιρη ερώτηση του κ. Κανελλώ Λάλο για τους συνταξιούχους. Οι «ερωτήσεις-πράξεις», αν όμως έχουν τα πρόμαθα έτσι, δεν είναι ελληνική πρωτοτυπία. Στη Βουλή των Κοινοτήτων «σχεινός» βουλευτές της πλειοψηφίας αναλαμβάνουν να κάνουν ερωτήσεις που θα δώσουν «αντίστρο» στον πρωθυπουργό καθώς και δυνατότητα να προβάλει το έργο του, προς μεγάλη απογοήτευση των που αρρέσκονται στις λεγόμενες «κοινοβουλευτικές κοκορομαχίες».

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ετοιμοί για την τελική αναμέτρηση

Του Π. ΛΑΜΨΙΑ

ΣΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ της βάσης για την αναμετρηση κορυφής ελπίζει ο πρόεδρος της ΝΔ κ. Κ. Καραμανλής εν όψει της παρατεινόμενης ρήξης του με τον πρώην πρωθυπουργό κ. Κ. Μητσοτάκη. Το σύνθημα «κάτω τα χέρια απ' τον Καραμανλή», που φώναξαν... αούθρομώς οι οπαδοί της ΝΔ στην προχθεσινή συγκέντρωση του κόμματος στο Αιγάλεω, αποδίδει με τον πλέον σαφή τρόπο τη διάθεση της πλειοψηφίας των κοινοβουλευτικών στελεχών απέναντι στην ηγεσία. Ο κ. Καραμανλής έχει προσωπικά διαπισώσει τις διαθέσεις των περισσότερων βουλευτών του κόμματος και αυτό προφανώς τον ενθαρρύνει σε μια αναμέτρηση με τον επίτιμο πρόεδρο του κόμματος. Βεβαίως ο πρόεδρος της ΝΔ δεν πρόκειται να επιδιώξει τη σύγκρουση αλλά αν ο κ. Μητσοτάκης αύριο στη συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας αμφισβητήσει τις επιλογές της ηγεσίας, «τότε θα πάρει την απόφαση από τους ίδιους τους βουλευτές», εληγγούσε με νόημα κορυφαίος παρών του κόμματος.

Η πρώτη επιλογή του κ. Καραμανλή είναι να χαμηλώσει οι τόνοι, αλλά επειδή από φραγδαί αυτοπία έχει ήδη προετοιμασθεί για την αναπαράθεση με τον πρώην πρωθυπουργό. Η αντίθεση του κ. Μητσοτάκη, όπως υποστηρίζουν στενοί συνεργάτες του κ. Καραμανλή, είναι με το σύνολο των βουλευτών του κόμματος καθώς οι δηλώσεις περί αποδοκιμασίας στις εκλογές θίγουν το άμεσο πολιτικό συμφέρον της ΝΔ και των στελεχών της. Έτσι, αν τελικώς υπάρξει αύριο αναμέτρηση, «ο κ. Μητσοτάκης θα βρεθεί απελιστικά μόνος», κατά την εκτίμηση στελέχων που απηχτεί τις απόψεις του προέδρου του κόμματος.

Οι παλαιοί και νέοι βουλευτές που σπαρίζουν τον κ. Καραμανλή έχουν προετοιμασθεί «να επιθεθούν στον κ. Μητσοτάκη και σε όποιον τον ακολουθήσει στην αμφισβήτηση των επιλογών της ηγεσίας». Ο πρόεδρος της ΝΔ στην ομιλία του δεν πρόκειται να ξεκινήσει με οξύτρες και σε ό,τι αφορά την κρίση στις σχέσεις του με τον κ. Μητσοτάκη θα αναλάβει τη θέση του περί «κεφαλαίου για την παράθεση που δικαιούται να εκφορτίσει εκτός της κοινοβουλευτικής γραμμής». Ωστόσο ο κ. Καραμανλής θα τονίσει ότι «κανένας δεν δικαιούται να βάζει εμπόδια στην πορεία της ΝΔ προς τη νίκη» και θα προσθέσει πως «όποιος το κάνει αυτό προφανώς θα πρέπει να απολυθεί στη βάση του κόμματος που αγωνιά».

Ο κ. Μητσοτάκης από την πλευρά του θα επανέλθει στο θέμα των διαγραφών και θα υποστηρίξει ότι δεν μπορεί το κόμμα να προχωρήσει όταν κορυφαίοι στελέχη του είναι εκτός μάχης. Ο πρώην πρωθυπουργός θα ζητήσει να δημολογηθούν διαδικασίες επανόδου όλων των κατά καιρούς διαγραφέντων στελεχών, ενώ θα εναποφέρει το θέμα της σχέσης του με τα κοινοβουλευτικά όργανα τονίζοντας ότι «ουδέποτε δήλωσε πως δεν επιθυμεί να μετέξει στις κοινοβουλευτικές διαδικασίες».

Σύμφωνα με ορισμένες πληροφορίες, ο επίτιμος πρόεδρος της ΝΔ θα απαιτήσει άμεση απάντηση από τον κ. Καραμανλή στα θέματα που θα θέσει και αν δεν λάβει ικανοποιητικές απαντήσεις θα αποχωρήσει από τη συνεδρίαση. Στο ενδεχόμενο αυτό στελέχη που πρόκειται στον κ. Καραμανλή εληγγούσαν ότι «ο πρόεδρος θα κρίνει την ουσία των όποιων τοποθετήσεων και εν' αυτών θα απαντήσει χωρίς διλημματα και περιστροφές».

Το εσωκομματικό κομμάτι στη ΝΔ πάντως έχει και αλληώς μερδεθείται, καθώς είτε κλιμακωθεί είτε κατανωσθεί η αντιπαράθεση με τον κ. Μητσοτάκη η ουσία των διαφορών στρατηγικών που έχουν χωράσει οι δύο πλευρές θα παραμείνει. Το ενδεχόμενο διάσπασης μπορεί να είναι προς το παρόν δύσκολο αλλά δεν μπορεί να αποκλεισθεί. Η δυσκολία του κ. Μητσοτάκη να αποχωρήσει τώρα από τη ΝΔ και να προχωρήσει στη δημιουργία άλλου κόμματος οφείλεται κυρίως στην απροθυμία βουλευτών να τον ακολουθήσουν σε μια τέτοια επιλογή. Ορισμένοι βουλευτές που συνδέονται στενά με τον κ. Μητσοτάκη του εληγγούσαν ότι μια τέτοια ενέργεια θα ισοδυναμούσε με «πολιτική αποκλιση». Οι ίδιοι βουλευτές πάντως μεταξύ στείου και σοβαρού είναι ότι θα ήταν προτιμότερο να ηγηθεί η κυρία Ντόρα Μπακογιάννη ως πρωτοβουλία για ίδρυση νέου κόμματος παρά ο κ. Μητσοτάκης.

Στην αιριανή συνεδρίαση της ΚΟ της ΝΔ πάντως θα παρήβουν προοριστικά στελέχη όπως ο κ. Μ. Εβέρτ, ο οποίος παρ' ότι δεν τρέφει τα καλύτερα των αισθημάτων για τον κ. Μητσοτάκη θα επιχειρήσει να σταματήσει την αντιπαράθεση. Αλλά στελέχη με πείρα και ίσως υπερβολικά αισιόδοξα υποστηρίζουν ότι τελικά η προαναγγελλομένη «μετωπική σύγκρουση» θα μεταβεί χρονικά. Το ενδεχόμενο να χαμηλώσουν οι τόνοι πάντως δεν μπορεί να αποκλεισθεί καθώς αυτό θα εξυπηρετούσε τους σχεδιασμούς και της ίδια πλειοψηφίας. Από τη μια ο κ. Καραμανλής, ο οποίος ελπίζει ότι καθημερινά κερδίζει την εμπιστοσύνη της βάσης του κόμματος και έτσι ισορροπεί τη θέση του. Από την άλλη ο κ. Μητσοτάκης, ο οποίος με τον δικό του τρόπο ξέρε να «αποκαθαρθεί» ηγεσίας και να ανατρέψει τα σχέδιά του.

Δεν αποκλείεται πάντως η αιριανή ΚΟ να μεταβληθεί σε συγκέντρωση... οπαδών και να επαναληφθεί το σύνθημα που ακούστηκε προχθές στο Αιγάλεω, «κάτω τα χέρια από τον Καραμανλή», ή και το... αντίπαλο «κάτω τα χέρια από τον Μητσοτάκη». Ειδικά για το τελευταίο πάντως ουδείς θα στοιχηματίσει.

Ερωτήσεις
Κοινοτήτων
Δελτίο